

[Poul Møller.]

og derigennem at komme frem til en bedre prissituation og en større konkurrencedygtighed. Vi bør ikke i vore økonomiske vurderinger glemme det ekspansive, det dynamiske synspunkt i al økonomi, og der er ikke tvivl om, at en ophævelse af tvangslånet vil medføre en forøgelse af den risikovillige kapital, hvilket kan give os en gevinst også valutamæssigt.

Det næste argument, der har været fremhævet mod dette lovforslag, er frykten for nye rentestigninger, hvis staten gav afkald på tvangslånets midler. Hvis ophævelsen af dette tvangslån medfører, at staten må søge lånemarkedet, siger man, kan den da gøre det i dag uden at skade renteniveauet? Det er klart — og det er omtalt fra alle sider i dag — at der siden i fjor er opstået en større pengeregighed. Der er forskellige forklaringer på det; enhver vil gerne fremstille det, som om hans forklaring er den rigtige. Nogle mener, at det i væsentlig grad skyldes, at staten ikke længere optræder på lånemarkedet, andre ser årsagen i den valutaforbedring, der er sket. I hvert fald, hvis man sammenligner det talmæssigt, er valutaforbedringen meget større end tvangslånets tal på 200 mill. kr., og gennem valutaforbedringen, der delvis er en følge af den internationale konjunkturbevægelse, er der hver dag i danske kroner af eksportører hjemtaget et større beløb fra nationalbanken, end importørerne har måttet indbetale til banken; og det er naturligvis klart, at under en sådan valutaforbedringsperiode stiger pengemængden, muligheden for likvid kapital, fra dag til dag. Dette forhold har medført øgede kassebeholdninger i bankerne og øgede obligationskøb med deraf følgende stigende kurser. Det er ikke sådan, at der i dag mangler obligationskøbere; der er tværtimod god efterspørgsel efter obligationer. Det skyldes ikke, at staten lader lånemarkedet i fred, men at der er flere penge, der søger anbringelse, efterspørger anbringelse, og at der er en større del af disse penge, der ønsker anbringelse i obligationer, og når det er tilfældet, skyldes det forventningen om en nedgang i konjunkturterne, der altid gør obligationer med fast rente mere tillokkende, mere tiltrækkende end f. eks. aktier, der er følsomme over for de økonomiske tilbageslag.

Den forbedrede stilling på obligationsmarkedet har bl. a. også givet sig udslag i, at et medlem af regeringen, den højtærede minister uden portefølje, i en artikel i går i et blad, som jeg ikke skal omtale navnet på — det forbyder min beskedenhed mig — har skrevet, at han ønsker en diskontonesættelse. Jeg vil gerne ved denne lejlighed spørge den højtærede finansminister, om det er hans opfattelse, at det, man først skal gribe til, er en diskontonesættelse, om regeringen i overensstemmelse med ministeren uden portefølje arbejder for en sådan diskontonesættelse.

Der er altså sket det, at der findes penge, som søger anbringelse i obligationer; det er der ikke noget mærkeligt i, og bevægelsen er kraftig, den vil næppe blive forringet, endsiige bremset, fordi staten søger et eventuelt finansieringsbehov dækket ved salg af obligationer. Det er nemlig overhovedet et åbent spørgsmål, om der er et udækket finansieringsbehov, om ikke den højtærede finansminister har reserver i den finanslov, vi har vedtaget for indeværende år.

Jeg kan se på den højtærede formand, at taletiden er ved at udløbe; jeg skal derfor begrænse mig til nogle ganske få bemærkninger til sidst. Efter vor opfattelse er det således, at af alle de foranstaltninger, som har været gennemført, er tvangslånet det, der bedst kan ophæves med gunstige virkninger for investering og beskæftigelse og med mindst fare for renten og valutastillingen. Derfor har vi nøjedes med at fremsætte dette forslag, og derfor har vi ikke foreslået, at samtlige foranstaltninger fra juni i fjor skulle ophæves. Det er ikke forsøg på siksakkørsel, men en logisk følge af, at vort lands økonomiske vilkår er blevet totalt ændret siden denne lovgivnings vedtagelse.

Må jeg til sidst spørge den høje regering, hvad den agter at gøre ved arbejdsløsheden. Højtærede finansminister, såfremt vi ikke gennemfører en ophævelse af denne foranstaltning, hvad er da regeringens planer og tanker med de 117 000 arbejdsløse her i landet?

Hvis jeg skal give et råd, vil jeg dels anbefale vort forslag til vedtagelse og dels minde om en bemærkning, den højtærede indenrigsminister kom med under den næstsidste radiodiskussion før valget. Ministeren